

Estilo ng Pagtuturo sa antas ng Pakikipag-ugnayan ng mga Mag-aaral sa BSEd Filipino: A Mixed Methods Study

Arlene B. Labisto, Linagyn Gementiza-Cubio

Mananaliksik, Kapalong College of Agriculture, Sciences and Technology

Tagapagturo, Kapalong College of Agriculture, Sciences and Technology

ABSTRAK : Ang pag-aaral na ito ay naglalayong suriin ang ugnayan sa pagitan ng estilo ng pagtuturo at pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral ng BSED medyor sa Filipino. Ang pag-aaral ay gumamit ng isang convergent parallel mixed-methods approach. Gamit ang Slovin's Formula, isang kabuoang 154 na mag-aaral ng BSED medyor sa Filipino ang lumahok sa isinagawang sarbey upang suriin ang kanilang pananaw hinggil sa estilo ng pagtuturo tungo sa antas ng pakikipag-ugnayan. Bilang karagdagan, 14 pang mag-aaral mula sa parehong programa ang piniling kalahok sa pamamagitan ng purposive sampling. Ang mga natuklasan sa kwantitatibo ay nagsiwalat na ang demokratiko at laissez-faire na mga estilo ng pagtuturo ay karaniwang naipapamalas, at ang antas ng pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral ay karaniwang inilarawan bilang mataas. Natuklasan ang makabuluhang ugnayan sa pagitan ng estilo ng pagtuturo at pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral, na nagpapahiwatig na ang mga pagkakaiba-iba sa mga estilo sa pagtuturo ay nakakaapekto sa pakikipag-ugnayan at interes ng mga mag-aaral. Sinuportahan ng mga resulta sa kwalitatibo ang mga natuklasan na ito, na nagbibigay-diin sa epekto ng pakikipag-ugnayang pagtuturo, paggamit ng teknolohiya, mga hadlang sa pag-aaral, mga estratehiya sa pakikipag-ugnayan, mga tungkulin ng guro, at ang pagtuturo na nakasentro sa mag-aaral. Ang pagsasama ng kwantitatibo at kwalitatibong datos ay nagpatunay na ang mga flexible at inclusive na mga estilo sa pagtuturo ay positibong nakakaimpluwensya sa pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral.

Mga susing salita- *convergent parallel mixed-methods approach, estilo ng pagtuturo, pakikipag-ugnayan, Pilipinas*

I. INTRODUKSYON

Ang mga estilo ng pagtuturo na labis na nakatuon sa mahigpit at puro lektura ay lubhang malaki ang epekto sa pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral sapagkat hindi ito nakakapag-udyok ng makabuluhang pakikipag-ugnayan sa mga mag-aaral. Ang ganitong mga pamamaraan ay kulang sa mga pagkakataon para sa aktibong pakikipag-ugnayan at kritikal na pag-iisip, na nagdulot ng pagbaba sa interes at kabuoang pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral. Ang mga guro na hindi gumamit ng mga interaktibo o nakasentro sa mag-aaral na estratehiya ay naitalang mas mababa ang antas ng pakikipag-ugnayan sa kanilang mga klase, ayon na rin sa kanilang mga obserbasyon at tugon ng mga mag-aaral (Lauermann & Berger, 2021).

Sa Latin America, malaki ang naging epekto sa antas ng pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral nang lumipat sa online na pag-aaral, nawalan ng sigla ang mga mag-aaral na makilahok at makipag-ugnayan sa virtual na klase dahil sa mga estilo ng pagtuturo na hindi akma sa makabagong teknolohiya at pamamaraan. Ang mga guro na hindi akma sa digital na paraan ng pagtuturo ay hindi sinasadyang nagdulot ng tahimik at nakakaantok na kapaligiran sa pag-aaral. Dahil dito, bumaba ang interes at motibasyon ng mga mag-aaral, lalo na sa kolehiyo at unibersidad noong panahon ng pandemya ng COVID-19 (Salas-Pilco et al., 2022).

Sa Maynila, Pilipinas, ang mga guro na hindi gumamit ng mga estratehiyang nagpapakita ng positibong pananaw sa pag-aaral ay madalas makaranas ng pagbaba ng interes ng mga mag-aaral sa mga gawain sa pag-aaral ng wika, lalo na sa pagsulat. Ang kakulangan ng suporta para sa paglinang ng kaisipan na nakatuon sa pag-unlad at ang kawalan ng personal na tugon ay nagdulot ng kawalan ng gana ng mga mag-aaral na aktibong makipag-ugnayan sa mga pagsasanay sa pagsulat. Dahil dito, kaunti lamang ang naging pag-unlad ng kanilang kakayahan sa pagsulat at pakikipag-ugnayan sa klase (Quinto et al., 2021).

Ang pag-aaral na ito ay may mahalagang pakinabang sa mga mag-aaral, lipunan, at paaralan dahil ipinapakita nito ang kahalagahan ng epektibong estilo ng pagtuturo sa pagpapataas ng aktibong pakikipag-

ugnayan ng mga mag-aaral, lalo na sa mga kumukuha ng Batsilyer ng Sekundaryang Edukasyon (BSED) medyor sa Filipino na magiging mga guro sa hinaharap. Ang pag-unawa sa kung paano naaapektuhan ng mga paraan ng pagtuturo ang antas ng pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral na makatutulong upang masiguro na handa silang gumamit ng mga estratehiyang nagtataguyod ng aktibong pagkatuto sa kanilang mga darating na klase. Ang kahalagahan ng pananaliksik na ito ay nakasalalay sa pagtalakay sa kasalukuyang kakulangan sa pakikipag-ugnayan at motibasyon ng mga mag-aaral, na kung mapapabayaang ay maaaring makahadlang sa kanilang paghahanda bilang mahusay na mga guro.

Ang pag-aaral na ito ay tutugon sa mga puwang na matatagpuan sa kasalukuyang literatura tungkol sa mga estilo ng pagtuturo at antas ng pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral. Lauerma and Berger (2021), "Linking Teacher Self-efficacy at Responsibility with Teachers Self-reported at Student-reported Motivating Styles at Student Engagement", nakatuon sa Teacher Self-efficacy at ang impluwensya nito sa motibasyon ng mga mag-aaral, ngunit hindi nito sinuri ang mga partikular na estilo ng pagtuturo na angkop para sa mga mag-aaral sa Filipino. Salas-Pilco et. al. (2022), "Student Engagement in Online Learning sa Latin American Higher Education during the Covid-19 Pandemic: A Systematic Review", sinuri ang Online Learning Engagement sa Latin America, ngunit hindi nito tinalakay ang mga pananaw na may kaugnayan sa face-to-face na pagkatuto sa konteksto ng Pilipinas. Quinto et al. (2021), "Influence of Student Engagement on L2 writing of Filipino ESL Students: The Moderating role of academic mindsets", sinuri ang papel ng academic mindsets, ngunit hindi nito tinutukan ang mga estilo ng pagtuturo o ang mga mag-aaral na kumukuha ng BSED medyor sa Filipino. Ipinapakita ng mga pag-aaral na ito ang pangangailangan para sa karagdagang pananaliksik na magsusuri kung paano naaapektuhan ng mga partikular na estilo ng pagtuturo ang antas ng pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral sa kursong Filipino, lalo na sa isang lokal na setting ng face-to-face na klase. Ang mga resulta ng pananaliksik ay ipapalaganap sa pamamagitan ng pagbibigay ng kopya ng pag-aaral sa KCAST library upang matiyak ang madaling pag-access para sa mga susunod na sanggunian.

Ang mga resulta ay ibabahagi rin sa pamamagitan ng isang pormal na presentasyon, na maghihiikayat ng mga talakayan sa pagitan ng mga guro at mag-aaral. Bukod pa rito, isusumite ang pag-aaral para sa publikasyon sa isang akademikong journal upang makarating sa mas malawak na audience at makapag-ambag sa diskurso tungkol sa mga estilo ng pagtuturo at pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral.

1.1 Mga tanong sa pananaliksik

1. Ano ang antas ng sa estilo ng pagtuturo?
2. Ano ang antas ng pakikipag-ugnayan?
3. Ano ang makabuluhang ugnayan ng estilo ng pagtuturo sa antas ng pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral ng BSED medyor sa Filipino?
4. Ano ang karanasan ng mga mag-aaral ng BSED medyor sa Filipino sa estilo ng pagtuturo tungo sa kanilang antas ng pakikipag-ugnayan?
5. Ano ang pananaw ng mga mag-aaral ng BSED medyor sa Filipino batay sa estilo ng pagtuturo ng guro?
6. Ang kwalitatibong datos ba ay magpapatunay sa kwantitatibong datos?

II. Metodolohiya

2.1 Disenyo ng pananaliksik

Ginamit ng mananaliksik ang convergent parallel mixed approach sa pananaliksik na ito. Ang non-experimental na dulog na ito ay pinagsasama ang mga aspekto ng kwantitatibo at kwalitatibo na pamamaraan. Convergent parallel ito dahil ang pag-aaral ay gagamit ng parehong kwantitatibo at kwalitatibo na pangangalap ng data, pagsusuri, at paghahambing sa parehong oras, na may mga paghahambing na ginawa pagkatapos makumpleto ang pagsisiyasat. Ang dulog ay ginamit upang siyasin ang estilo ng pagtuturo sa antas ng pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral. Bukod pa rito, madalas na ginagamit nang sa gayon ay pagtagumpayan ang isang kahinaan sa isang paraan na may lakas ng isa pa. Maaari din itong makatulong sa pagpapahusay sa dami ng datos sa pamamagitan ng pangangalap ng kwalitatibong data na may malawak na hanay ng mga posibleng sagot (Creswell, 2003).

2.2 Lokasyon ng Pananaliksik

Ang pag-aaral na ito ay ginawa sa Kapalong College of Agriculture Sciences and Technology (KCAST), isang lokal na kolehiyo sa Mindanao. Sa kasalukuyan, mayroong anim na programa tulad ng. Teacher Education, Criminology, Business Administration, Office Administration, Public Administration, at Agriculture na inaalok ng libre sa ilalim ng Republic Act 10931 o Universal Access to Quality Tertiary Education Act ng Commission on Higher Education (CHED). Ang mga nabanggit na programa ay akreditado ng Association of Local College and Universities (ALCUA).

Ang kolehiyo ay orihinal na nasa ilalim ng programa ng Bukidnoon State University (BSU) consortium noong 2005. Pagkalipas ng limang taon, naging independyente ang KCAST mula sa BSU at naging bahagi ng pagkilala ng Commission on Higher Education (CHED).

Ang paaralan ng KCAST ay matatagpuan sa bayan ng Kapalung lalawigan ng Davao del Norte. Ito ay isang unang klaseng bayan na mayroong populasyon na 81,068 ayon sa senso noong 2020 at kinapapalooban ng labing-apat na mga barangay. Ito ay napapaligiran sa Hilaga ng lalawigan ng Agusan del Sur, sa silangan ay ang lalawigan ng Davao de Oro. Sa bandang timog naman ay ang mga bayan ng Asuncion at Sto. Tomas, habang nasa Kanluran ang bayan ng Talaingod at lalawigan ng Bukidnon.

2.3 Partisipante

Sa bahaging kwantitatibo, isang daan at at limampu't apat (154) mag-aaral ang lumahok bilang mga respondente. Upang matukoy ang tamang bilang ng mga respondente, gagamitin ng pag-aaral ang Formula ni Slovin. Tinitiyak nito na ang sukat ng sample ay tumpak na kumakatawan sa kabuoang populasyon. Ang pamamaraang ito ay magpapahintulot sa pananaliksik na mangalap ng makabuluhang datos habang pinapanatili ang statistical reliability at validity (Tejada & Punzalan, 2012).

Ang kabuoang populasyon na 255 na mag-aaral ng BSED Filipino, isang kinakalkulang sukat ng sample na 154, at isang porsyento na 66%. Ang pagkalkula ng sukat ng sample ay isasagawa ng isang statistician, na tinitiyak ang katumpakan sa proseso ng pagpili. Ang representatibong sample na ito ay magbibigay ng isang matibay na batayan para sa pagsusuri ng mga estilo ng pagtuturo at mga antas ng pakikipag-ugnayan sa loob ng populasyon, na nag-aalok ng mga pananaw na maaaring mailapat sa mas malawak na grupo ng mga mag-aaral ng BSED Filipino.

Habang sa bahaging kwalitatibo ng pag-aaral, 14 na estudyante ng BSED major sa Filipino mula sa isang lokal na kolehiyo ang makikilahok (7) para sa pukos ng pangkalahatang talakayan (focus group discussion) at (7) rin sa pinalalim na panayam o (in-depth interview). Ang mga kalahok na ito ay pipiliin sa pamamagitan ng purposive sampling, isang pamamaraan na nakatuon sa pagpili ng mga indibidwal na tumutugon sa mga tiyak na pamantayan at pinaniniwalaang magbibigay ng mayaman at may kaugnayang impormasyon para sa pag-aaral (Rai & Thapa, 2015). Sa kasong ito, ang mga pamantayan para sa pakikilahok ay kinabibilangan ng (1) pagiging kasalukuyang nakarehistro na mag-aaral ng BSED Filipino sa kolehiyo at (2) pagiging handang kusang-loob na lumahok sa pag-aaral.

Bukod dito, ang purposive sampling ay magpapahintulot sa mananaliksik na pumili ng mga kalahok na may pinakamataas na posibilidad na magbigay ng mahalagang pananaw sa paksa ng pananaliksik, na tinitiyak na ang nakalap na datos ay nakatuon at makabuluhan. Ang pamamaraang ito ay partikular na kapaki-pakinabang sa kwalitatibo na pananaliksik kapag ang layunin ay tuklasin ang mga tiyak na katangian, karanasan, o persepsyon na may kaugnayan sa mga layunin ng pag-aaral. Sa pamamagitan ng pagpili ng mga mag-aaral na kasalukuyang kasapi sa programang BSED Filipino at may kagustuhang lumahok sa pananaliksik, matitiyak ng pag-aaral na ang mga pananaw ng mga kalahok ay direktang may kaugnayan sa mga estilo ng pagtuturo at mga antas ng pakikipag-ugnayan na sinusuri.

2.4 Instrumento

Ang instrumento para sa parteng kwantitatibong pananaliksik na ito ay nagbigay ng kwantitatibong datos ay may kaugnayan sa pag-aaral. Ang unang instrumento ay ang sarbey na gagamitin upang mangalap ng mga datos sa estilo ng pagtuturo na may tatlong (3) indiketyor. Demokratikong estilo ng pagtuturo, Awtorisadong estilo ng pagtuturo, laissez-faire na estilo ng pagtuturo (Khalid et., al. 2022). Gamit ang Five-point Likert Scale, sasagot ang mga kalahok gamit ang iskala na 5 hanggang 1, 5 kung napakataas at 1 na man na nagsasaad ng napakababa.

Ang pangalawang instrumento para sa kwantitatibong bahagi ng pananaliksik ay dalawapu't isa (21) na talatanungan na naglalayong sukatin ang antas ng pakikipag ng mga mag-aaral, na halaw mula sa pag-aaral ni Reeve et., al. (2013). Ang talatanungan ay susukatin ang apat na aspeto ng pakikipag-ugnayan na may apat na indiketyor (4) behavioral engagement, agentic engagement, konitibong pakikipag-ugnayan at emosyonal na pakikipag-ugnayan. Ang mga tagatugon ay magbibigay ng kanilang sagot gamit ang 5-point Likert scale, kung saan sususuriin nila ang mga pahayag na may kaugnayan sa kanilang antas ng pakikipag-ugnayan.

Habang sa kwalitatibong bahagi naghanda ang mananaliksik ng interview protocol at FGD guide na na-validate ng panel ng mga eksperto. Binubuo ito ng mga open-ended na katanungan tungkol sa buhay na karanasan ng mga estudyante patungkol sa kanilang antas ng pakikipag-ugnayan hinggil sa estilo ng pagtuturo.

2.5 Pagsusuri ng Datos

Ang pagsusuri ng datos para sa kwalitatibong bahagi ng pag-aaral ay gagamit ng descriptive statistics upang masuri ang mga resulta ng survey. Ang mean ay gagamitin upang kalkulahin ang average na tugon para sa bawat aytem sa mga talatanungan sa estilo ng pagtuturo at antas ng pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral.

Gayunpaman, sa pagsusuri para sa kwalitatibong datos ang pag-aaral ay magsisimula sa pag-transcribe ng mga audio recordings mula sa malalimang panayam at talakayan sa grupo. Titiyakin ng mananaliksik na ang mga na-transcribe na teksto ay tumpak at detalyado upang makuha ang buong hanay ng mga tugon. Pagkatapos,

susuriin ang mga transcript upang matukoy ang mga pangunahing tema at pattern sa datos na may kaugnayan sa mga istilo ng pagtuturo at pakikipag-ugnayan ng mga estudyante.

Gagamitin ng mananaliksik ang thematic analysis upang suriin ang datos, na nagsasangkot ng pag-code ng mga na-transcribe na teksto at pagtukoy ng mga paulit-ulit na tema. Ang bawat tugon ay susuriin upang matukoy ang mga ideya at damdaming ipinahayag ng mga kalahok, at ang mga magkatulad na tugon ay ipapangkat ayon sa mga tiyak na tema, na nag-oorganisa sa datos upang maipakita ang mga pangunahing aspeto ng pag-aaral.

III. RESULTA

3.1 Antas ng Estilo ng Pagtuturo

Ang mga resulta ng pag-aaral tungkol sa antas ng estilo ng pagtuturo, na ipinapakita sa Talahanayan 1, ay nasukat sa pamamagitan ng isang talatanungan. Ang mga tugon ng mga respondente sa bawat indikkeytor ay iniharap at sinuri sa ibaba. Ang kabuoang mean score para sa estilo ng pagtuturo ay 3.49, na inilarawan bilang mataas. Ang sukatan ay nagpapakita na ang estilo ng pagtuturo sa mga mag-aaral ng BSED medyor sa Filipino ay madalas na naipapamalas.

Talahanayan 1. Estilo ng Pagtuturo			
	Indikkeytor	Mean	Paglalarawan
A. Demokratikong Estilo ng Pagtuturo			
1.	Inaatasan ako ng aking guro ng mga gawain na isinaalang-alang ang aking kakayahan at pisikal na pangangailangan.	4.20	Mataas
2.	Inaayos ng aking guro ang mga aktibidad sa klase na nagpapakita ng aking interes.	4.31	Napakataas
3.	Personal akong tinutulungan ng aking guro sa mga aktibidad at gawain sa klase.	3.90	Mataas
4.	Binibigyan ako ng aking guro ng mga paksang dapat pag-aralan pagkatapos ng talakayan at pagkatapos tanungin sa akin ang mga nais ko.	4.03	Mataas
5.	Binibigyan ako ng pagkakataon ng aking guro na solusyonan ang mga problema sa gawain.	4.16	Mataas
KABUOAN		4.12	Mataas
B. Awtorisadong Estilo ng Pagtuturo			
1.	Hindi ako pinapahintulutan ng aking na mag tanong sa habang siya ay nagtuturo sa oras ng klase.	2.01	Mababa
2.	Inuutusan ako ng aking guro na maghanda talaan habang nasa klase.	2.21	Mababa
3.	Inaatasan ako ng aking guro ng mga paksang aralin ayon sa kaniyang kagustuhan.	2.35	Mababa
4.	Sinisiguro ng aking guro na maibibigay ko ang aking takdang-aralin sa tamang oras nang hindi isinaalang-alang ang aking mga problema.	2.15	Mababa
5.	Ipinagbabawal ng aking guro ang pagliban sa kanyang klase at hindi na maaaring maupo ulit.	2.22	Mababa
KABUOAN		2.19	Mababa
C. Laissez Faire na Estilo ng Pagtuturo			
1.	Binibigyan ako ng kalayaan ng aking guro na magtanong.	4.45	Napakataas
2.	Maganda man o hindi ang aking performans sa klase ay hindi ako ginigipit ng aking guro.	4.32	Napakataas
3.	Ginagawa ko ang gawain sa klase ayon sa aking sariling kakayahan ko.	4.39	Napakataas
4.	Hindi ako pinapakialaman ng aking guro tuwing ako ay may kaalitan.	3.83	Mataas
5.	Hindi pinapakialaman ng aking guro ang aking pag-aaral.	3.79	Mataas
KABUOAN		4.16	Mataas
Pangkalahatang Kabuoan		3.49	Mataas

Ukol sa estilo ng pagtuturo na may tatlong indekeytor, Ang demokratikong estilo ng pagtuturo ay nakakuha ng 4.12, na inilarawan bilang mataas. Ang sukatan ay nagpapakita na ang estilo ng pagtuturo sa mga mag-aaral ng BSED medyor sa Filipino sa aspeto ng demokratikong estilo ng pagtuturo ay madalas na naipapamalas. Sa kabilang banda, ang awtorisadong estilo ng pagtuturo ay nakakuha ng 2.19, na inilarawan bilang mababa. Ang sukat ay nagpapakita na ang estilo ng pagtuturo sa mga mag-aaral ng BSED medyor sa Filipino sa aspeto ng awtorisadong estilo ng pagtuturo ay bihirang naipapamalas. Bukod dito, ang laissez faire na estilo ng pagtuturo ay nakakuha ng 4.16, na inilarawan bilang mataas. Ang sukat ay nagpapakita na ang estilo ng pagtuturo ng mga

mag-aaral ng BSED medyor sa Filipino sa aspeto ng laissez faire na estilo ng pagtuturo ay madalas na naipapamalas.

Ang resulta ay nagsasaad na ang mga estilo ng pagtuturo na nakatuon sa pagiging bukas at kakayahang umangkop ay kapansin-pansing nagpapabuti. Ipinakita ng mga resulta na ang pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral sa iba't ibang setting ng silid-aralan (Reschly & Christenson, 2022). Bukod dito, ang pag-aaral ay nagpakita na ang mga estilo ng pagtuturo na nagbibigay diin sa awtonomiya, kritikal na pag-iisip, at pakikipagtulungang pag-aaral ay nagpapahintulot sa mga mag-aaral na magkaroon ng sa kanilang sariling edukasyon. Ang mga pamamaraang ito ay nagpadali sa mas malalim na pag-unawa sa materyal at nagpanatili ng motibasyon sa paglipas ng panahon. Ipinakita ng mga resulta na ang mahigpit, awtorisadong estilo ng pagtuturo ay madalas na nagpapababa ng antas ng pakikipag-ugnayan sa pamamagitan ng pagpigil sa kuryusidad at paglilimita sa pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral sa nilalaman at mga kapantay (Wong & Liem, 2022).

3.2 Antas ng Pakikipag-ugnayan

Ang mga resulta ng pag-aaral tungkol sa antas ng pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral, na ipinakita sa Talahanayan 3, ay nasukat sa pamamagitan ng isang survey na talatanungan. Ang mga tugon ng mga respondente sa bawat indikektor ay iniharap at sinuri sa ibaba. Ang kabuoang mean score para sa pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral ay 4.21, na inilarawan bilang mataas. Ang sukatan ay nagpapakita na ang pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral ng BSED medyor sa Filipino ay madalas na naipapamalas.

Talahanayan 2. Pakikipag-ugnayan			
Indekeytor		Mean	Paglalarawan
A. Behavioral Engagement			
1.	Nakikinig ako ng mabuti sa klase na ito.	4.34	Napakataas
2.	Binibigyan ko ng atensyon ang klase na ito.	4.45	Napakataas
3.	Nagsisikap ako nang mabuti sa mga gawain sa klase na ito.	4.49	Napakataas
4.	Pinagsisikapan kong mag-aral nang mabuti sa klase.	4.44	Napakataas
5.	Nakikilahok ako sa mga talakayan sa klase na ito.	4.34	Napakataas
KABUOAN		4.41	Napakataas
B. Agentic Engagement			
		Mean	Paglalarawan
1.	Ipinapaalam ko sa aking guro kung ano ang kailangan at nais ko.	3.90	Mataas
2.	Ipinapaalam ko sa aking guro kung saan ako interesado	3.79	Mataas
3.	Ipinapahayag ko ang aking mga kagustuhan at opinyon.	3.95	Mataas
4.	Tinatanong ko ang aking guro sa oras ng klase upang makatulong na matuto ako ng mabuti.	3.99	Mataas
5.	Humihingi ako sa aking guro ng bagay na kailangan ko para sa klase na ito.	3.75	Mataas
6.	Ginagawa kong interesado ang mga gawain hangga't maaari.	4.05	Mataas
KABUOAN		3.91	Mataas
C. Kognitibong Pakikipag-ugnayan			
		Mean	Paglalarawan
1.	Sinusubukan kong ikonekta ang aking mga kaalaman sa aking sariling karanasan sa tuwing gumagawa ako ng mga gawain sa klase na ito.	4.31	Napakataas
2.	Ginagamit ko ang iba't ibang ideya upang bumuo ng isang mas malalim na pag-unawa tuwing nag-aaral ako para sa klase na ito	4.25	Mataas
3.	Sinusubukan kong i-ugnay ano man ang mga kaalaman ko sa mga bagay na alam ko na sa klase na ito.	4.27	Mataas
4.	Gumagawa ako ng sarili kong halimbawa upang makatulong saakin na mabilis kong maunawaan ang mahahalagang konsepto na pinag-aaralan ko.	4.33	Napakataas
5.	Lumilikha ako ng plano at isinasalang-alang ang mga layunin na nais kong makamit bago ako magsimulang mag-aral upang tumuon at maging mahusay ang mga proseso ng pag-aaral ko.	4.32	Napakataas
KABUOAN		4.29	Mataas
D. Pakikipag-ugnayang Emosyonal			
		Mean	Paglalarawan
1.	Nagiging interesado ako tuwing gumagawa ng gawain sa klase na ito.	4.30	Napakataas
2.	Natutuwa ako tuwing pumapasok sa klase na ito.	4.19	Mataas
3.	Natutuwa ako tuwing may natutunan akong bago.	4.42	Napakataas
4.	Nakakaramdam ako ng kaginhawaan kapag nasa klase ako na ito	4.12	Mataas
5.	Nakakasali ako sa paggawa ng gawain para sa klase na ito.	4.36	Napakataas
Kabuonan		4.28	Mataas
Pangkalahatang Kabuonan		4.21	Mataas

Ukol sa estilo ng pagtuturo na may apat na indekeytor. Ang behavioral engagement ay nakakuha ng 4.41, na inilarawan bilang napakataas. Ang sukatan ay nagpapakita na ang pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral sa mga

BSED medyor sa Filipino sa aspeto ng behavioral engagement ay palaging naipapamalas. Sa kabilang banda, agentic engagement ay nakakuha ng 3.91, na inilarawan bilang mataas. Nagpapakita na ang pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral sa BSED medyor Filipino sa aspeto ng agentic engagement ay madalas na naipapamalas. Bukod dito, ang kognitibong pakikipag-ugnayan ay nakakuha ng 4.32, na inilarawan bilang napakataas. Ang sukat ay nagpapakita na ang pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral sa mga BSED medyor sa Filipino ay palaging naipapamalas sa aspeto ng kognitibong pakikipag-ugnayan. Ang emosyonal na pakikipag-ugnayan ay nakakuha ng 4.28, na inilarawan bilang mataas. Ang sukat ay nagpapakita na ang pakikipag-ugnayan ng mga estudyante sa BSED sa Filipino sa aspeto ng pakikipag-ugnayang emosyonal ay madalas na naipapamalas.

Ang resulta ay nagsasaad na ang pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral ay nananatiling sentro sa pagkamit ng makabuluhang mga resulta sa pag-aaral, lalo na sa isang panahon na lalong pinangungunahan ng digital at malayuang edukasyon. Saklaw nito ang emosyonal, pag-uugali, at kognitibong mga dimensyon, na sumasalamatin sa lawak ng pakikipag-ugnayan, sigasig, at pamumuhunan ng mga mag-aaral sa kanilang mga aktibidad sa edukasyon. Natuklasan sa pag-aaral na ang kakayahan ng guro sa pagtuturo ay may mahalagang papel sa paglikha ng isang kapaligirang pangklase kung saan ang mga mag-aaral ay nararamdamang pinahahalagahan at kabilang. Ang mga guro na nagtaguyod ng kabilang at nagpakita ng tunay na interes sa mga ambag ng mga mag-aaral ay nagbigay-daan sa mas mataas na antas ng behavioral engagement.

Bukod rito, mahalaga ang kakayahan ng guro sa pagtuturo upang mapaunlad ang agentic engagement, dahil kailangang lumikha ng isang kapaligirang pangklase kung saan komportableng maipahayag ng mga mag-aaral ang kanilang sarili at pinahahalagahan ang kanilang mga ambag. Ipinapakita ng pananaliksik ang epekto ng makabago at inklusibong mga kasangkapan sa pagtuturo, emosyonal na katalinuhan, at kakayahang umangkop sa pagpapalakas ng kognitibong pakikipag-ugnayan sa iba't ibang mag-aaral (Reguera & Lopez, 2021). Natuklasan na ang mga aktibidad na pinangungunahan ng mag-aaral ay nagdaragdag ng agentic engagement at nagpapabuti ng kabuoang resulta ng pagkatuto (Chen et al., 2021).

Bukod pa rito, ang pag-aaral ay nakatuon sa papel ng pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral sa pang-unawa sa pagiging epektibo ng mga sistema ng e-learning. Ang kanilang mga natuklasan ay nagpakita na ang pakikipag-ugnayan ay isang kritikal na salik na nag-uugnay sa paggamit ng mga platform ng e-learning sa matagumpay na mga resulta sa pag-aaral. Ang mga tampok tulad ng multimedia content, pagsubaybay sa pag-unlad, at mga interaktibo na pagtatasa ay may mahalagang papel sa pagpapanatili ng interes at pokus ng mga mag-aaral. Ang mga nakikilahok na mag-aaral ay nag-ulat ng mas malaking kasiyahan at itinuring ang proseso ng pag-aaral na mas epektibo at makabuluhan. Ipinakita ng mga resulta na ang pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral ay nagsilbing isang mahalagang tagapamagitan sa pagpapahusay ng tagumpay ng mga inisyatiba sa e-learning (Panigrahi et al., 2021).

3.3 Karanasan ng mga mag-aaral ng BSEd medyor sa Filipino sa Estilo ng Pagtuturo tungo sa kanilang antas ng Pakikipag-ugnayan

May apat na mahahalagang tema na nabuo batay sa malalimang pakikipanayam at pokus ng pangkalahatang talakayan ng mga kalahok sa ika-apat (4) tanong sa pananaliksik. Dagdag pa, ang Talahanayan 3 ay tumatalakay sa mga karanasan ng mga mag-aaral ng BSED medyor sa Filipino sa estilo ng pagtuturo tungo sa kanilang antas ng pakikipag-ugnayan. Ang mahahalagang tema na lumitaw mula sa mga transcript ng mga tugon ng mga kalahok para sa unang tanong sa pananaliksik ay binubuo ng mga pangkalahatang tema na sa nabanggit na talahanayan.

Talahanayan 3. Karanasan ng mga mag-aaral ng BSEd medyor sa Filipino sa Estilo ng Pagtuturo tungo sa kanilang antas ng Pakikipag-ugnayan

Isyung Sinuri	Pangunahing Ideya	Code/Kategorya	Pangunahing Tema	Teoritikal na suporta
Paraan ng pagtuturo	- Nakakatulong ang learner-centered sa pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral - Nakakapag-ingganyo sa mag-aaral na makipag-halubilo kapag learner centered ang estilo ng guro - Nagbibigay ang learner centered ng pagkakaton na makapagbahagi ng mga pananaw at matuto mula sa iba	Estilong nakasentro sa mag-aaral	Pagkatuturo sa Pamamagitan ng	Kearsley at Shneiderman's (1998) <i>Engagement Theory</i>
	Nagbibigay ng interes na makinig at tumulong	Interaktibong Estilo sa klase		

	sa talakayan kapag interaktibo ang estilo • Nagpapanatiling aktibo at interesado kapag interaktibo ang estilo • Nakakatulong sa mas aktibong pakikilahok ang interkatibong estilo ng pagtuturo • Nagpapanatili ng pakikipag-ugnayan sa klase ang interaktibong estilo ng pagtuturo		Iba't ibang Pamamaraan	
Positibong epekto sa paggamit ng teknolohiya	• Nakakatulong ang paggamit ng teknolohiya tulad ng powerpoint presentation sa pag-unawa ta pakikipag-ugnayan • Nagpapalalim sa pag-unawa at aktibong pakikilahok ang paggamit ng teknolohiya • Malaking epekto sa pagpapalawak ng kaalaman dahil sa madaling access ng resources	Paggamit ng Teknolohiya sa Pagpapalalim at Pagpapalawak ng Pag-unawa	Paggamit ng Teknolohiya sa Pagkatuto	Kearsley at Shneiderman's (1998) <i>Engagement Theory</i>
	• Nakakainganyo at nagbibigay ng mas mataas na pakikipag-ugnayan kapag gumagamit ng teknolohiya • Nakakapaaktibo sa klase ang paggamit ng multimedia learning • Nagkakaroon ng oportunidad na makalahok sa modernong estilo • Nakakatulong upang mapanatili ang pagiging aktibo sa klase • Nagbabago ang pakikipag-ugnayan kapag gumagamit ng modernong estilo • Nakakatulong na makuha ang atensyon	Paggamit ng Modernong estilo sa Pagpapanatili ng Aktibong Pakikilahok		
	• Nagiging passive sa tradisyunal na estilo na nanunuod lamang sa lecture • Kakulangan ng pakikipag-ugnayan sa tradisyunal na estilo ng pagtuturo, dahil mas nakasentro ito sa guro at sa mga nakasanayang paraan tulad ng pen-and-paper tests at visual aids	Pag-ayaw sa Tradisyunal sa Estilo ng pagturo		Ryan at Deci's (1985) <i>Self-Determination Theory</i> (SDT)

Hamon sa estilo ng pagtuturo	• Nakakapagod at mahirap sundan ang tradisyunal na estilo • Nagpapababa sa interes ng pakikipag-ugnayan kapag ang klase ay lecture-based • Nakikinig at kaunti lamang ang pakikipag-ugnayan dulot ng paggmit ng lecture based sa klase • Nawawalan ng gana na makinig kapag lecture based ang estilo • Nahihirapang makaintindi sa lectured-based na estilo • Nawawalan ng gana at nakakaramdam ng limitadong pagkatuto • Hindi gaanong nakikinig kapag lecture-based • Bumababa ang inters dulot ng lecture-based na estilo	Nahihirapan sa Tradisyunal na Estilo na pagtuturo	Pagkakaroon ng Negatitong Persepsyon sa Tradisyunal na pagtuturo	
Estratehiya sa pagkatuto at pakikipag-ugnayan	• Gumagamit ng iba't ibang paraan tulad ng self-study, panonood ng educational videos, at pakikipagtulungan sa kaklase upang mas maunawaan ang aralin • Pagabasa at paghingi ng tulong sa guro at mga ka mag-aral para sa pag-unawa • Pagiging proactive at pagbabasa ng karagdagang materyales	Paghahanap ng Ibang Karagdagang Mapagkukunan	Paggamit ng Iba't ibang Estratehiya	Downes at Siemens' (2014) <i>Connectivism Learning Theory</i>
	• Pagiging proactive at pagtatanong, pakikilahok sa talakayan para sa aktibong pakikipag-ugnayan • Pakikinig, pagtatanong at pagsali sa talakayan para sa pagkatuto • Pagiging aktibo sa talakayan pagtatanong sa guro at pagsali sa pangkatang gawain para sa pagkatuto • Pagsali sa talakayan at pagtatanong upang makaintindi • Pakikilahok sa aktibidad at pagtatanong • Nagtatanong sa mga bagay na hindi maintidihan at	Pagtatanong at Pakikilahok sa Talakayan		

	naghahanap ng ibang kasangkapan para sa pagkatuto • Aktibong nakikinig at nakikilahok sa talakayan • Pagbabasa at panunuod ng mga kaugnay na materyales para sa mabisang pagkatuto			
	• <i>Pagmotivate</i> sa sarili • Paggamit ng sariling motibasyon • <i>Pagmotive</i> at paghikayat sa sarili • <i>Pagmotive</i> sa sariling unawaan ang itinuturo • Paghikayat sa sarili at paghahanap ng paraan upang makaugnay sa aralin upang manatiling aktibo sa klase • Paghikayat sa sarili, pagtatakda ng mga personal na layunin at <i>pagmotivate</i> sa sarili upang matuto at manatiling aktibo • Paghikayat sa sarili na matuto	Pagganyak sa sarili		

Ipinakita ng mga natuklasan sa pag-aaral na ang interaktibong estilo ng pagtuturo ay may mahalagang papel sa pagpapaunlad ng pagkatuturo sa pamamagitan ng iba't ibang pamamaraan para sa mga mag-aaral ng BSED medyor sa Filipino. Ipinahayag ng mga kalahok na ang mga interaktibong pamamaraan ng pagtuturo, tulad ng mga talakayan, kolaboratibong gawain, at paggamit ng teknolohiya sa pagkatuto, ay nakatulong sa kanila upang manatiling nakatuon at motibado sa klase. Ang mga pamamaraang ito ay nagbigay-daan sa mga mag-aaral na maging aktibong kalahok sa proseso ng pagkatuto sa halip na maging pasibong tagatanggap lamang ng impormasyon. Ang dinamismo ng interaktibong pagtuturo ay humikayat ng mas malalim na pag-iisip, nagpahusay ng pag-unawa, at nagbigay ng mas makahulugang pagkatuto sa mga mag-aaral.

Ang mga resulta ay naaayon sa Engagement Theory nina Kearsley at Shneiderman (1998), na nagsasaad na nagaganap ang makahulugang pagkatuto kapag ang mga mag-aaral ay aktibong nakikilahok sa mga interaktibo at kolaboratibong gawain. Ayon sa kanilang teorya, ang mga karanasan sa pagkatuto ay dapat na itinatakda sa pamamagitan ng pakikipag-ugnayan, interaksyon, at aktibong partisipasyon upang maging epektibo. Ang mga natuklasan ng pag-aaral na ito ay sumusuporta sa pananaw na ito, dahil ipinakita ng mga mag-aaral ang mas malalim na pag-unawa sa mga aralin kapag sila ay direktang sangkot sa mga talakayan at gawaing may problem-solving. Ang interaktibong estilo ng pagtuturo ay hindi lamang nagpabuti sa kakayahan ng mga mag-aaral na makaunawa kundi nagpapatibay rin ng ugnayan sa pagitan ng mga kamag-aral, na lumilikha ng mas inklusibo at suportadong kapaligiran sa pagkatuto.

Ipinakita ng mga natuklasan sa pag-aaral na ang paggamit ng teknolohiya sa pagkatuto ay malaki ang naitulong sa aktibong pakikilahok ng mga mag-aaral ng BSED medyor in Filipino. Ang iba't ibang digital na kasangkapan, tulad ng mga online learning platform, interaktibong presentasyon, at multimedia resources, ay nagpabago sa paraan ng pagtuturo, ginawang mas dinamiko at mas madaling ma-access ang mga aralin. Ayon sa Engagement Theory nina Kearsley at Shneiderman (1998), sinusuportahan ng teknolohiya ang makahulugang pagkatuto sa pamamagitan ng pagpapalakas ng kolaborasyon at interaktibidad. Ang mga resulta ng pag-aaral ay naaayon sa pananaw na ito, dahil iniulat ng mga mag-aaral na tumaas ang kanilang motibasyon at partisipasyon kapag isinama ang teknolohiya sa kanilang mga aralin.

Ipinakita ng pag-aaral na ang mga mag-aaral ng BSED medyor sa Filipino ay nakaranas ng mga negatibong pananaw sa tradisyonal na pagtuturo na naging dahilan ng pagbawas ng kanilang interes sa interaksyon sa loob ng silid-aralan. Kabilang sa mga hamong ito ang kakulangan ng motibasyon, limitadong access sa mga mapagkukunan, at kahirapan sa pag-unawa ng mga komplikadong paksa. Ang mga natuklasan ng pag-aaral ay tumutugma sa Self-Determination Theory (SDT) nina Ryan at Deci (1985), na binibigyang-diin ang mahalagang papel ng intrinsic motivation sa pagpapalakas ng aktibong pagkatuto at pakikilahok.

Ipinakita ng pag-aaral na ang mga mag-aaral ng BSED medyor sa Filipino ay gumamit ng iba't ibang estratehiya upang mapanatili ang kanilang interes sa pag-aaral at mapanatili ang kanilang pakikipag-ugnayan sa mga gawaing pang-akademiko. Ang mga natuklasan ay naaayon sa Connectivism Learning Theory nina Downes at Siemens (2014), na binibigyang-diin ang kahalagahan ng mga network at digital na mapagkukunan sa proseso ng pagkatuto.

3.4 Pananaw ng mga Mag-aaral ng BSED Medyor sa Filipino batay sa Estilo ng Pagtuturo

Ang mga pananaw ng mga mag-aaral na BSED medyor sa Filipino tungkol sa estilo ng pagtuturo at pakikipag-ugnayan ay ipinakita sa nakaraang kabanata. Lalo na, iba't ibang isyu ang isinailalim sa pagsusuri na nagdulot ng iba't ibang pangunahing ideya na pinag-ugnay sa mga kategorya. Layunin nitong magkaroon ng mas mabuting pag-unawa sa mga pananaw ng mga mag-aaral na BSED medyor sa Filipino sa estilo ng pagtuturo at pakikipag-ugnayan. Sa ganitong paraan, iba't ibang mungkahi mula sa iba't ibang mga awtor at teorya ang ipiniresenta kaugnay ng mga karanasan na ito.

Talahanayan 4. Pananaw ng mga Mag-aaral ng BSEd Filipino batay sa Estilo ng Pagtuturo

Isyung Sinuri	Pangunahing Ideya	Code/ Kategorya	Pangunahing tema	Teoritikal na suporta
Suhestiyon upang mapalawak at mapanatili ang kawilihan sa pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral	- Integrasyon ng tradisyunal at modernong estilo ng pagtuturo - Kombinasyon ng tradisyunal at makabagong pamamaraan - Paghaluin o pag-integrate ng tradisyunal at makabagong estilo ng pagtuturo upang umakma sa 21st century students	Kombinasyon ng Tradisyunal at Makabagong estilo	Integrasyon ng Modernong Estilo at Teknolohiya sa Pagtuturo	Downes at Siemens' (2014) <i>Connectivism Learning Theory</i>
	- Kahalagahan ng paggamit ng teknolohiya bilang kasangkapan sa mahusay na pagtuturo - Paggamit ng teknolohiyang pang-edukasyon at interaktibo at kawili-wiling paraan sa pagtuturo - Paggamit ng teknolohiya upang gawing mas kawili-wili at mas madaling maunawaan ang mga aralin	Paggamit ng Teknolohiya bilang Kasangkapan sa Kawili-wili at Mahusay na Pagtuturo		
	Paggamit ng iba't ibang estilo ng pagtuturo, tulad ng lecture, talakayan, multimedia presentation, at kolaboratibong			

	pagkatuto na pagpapalakas ng aktibong partisipasyon ng mga mag-aaral sa kanilang pagkatuto • Paggamit ng kolaborating pagkatuto na nagkakaroon ng interaksyon • Paggamit ng multimedia, hands- on na mga gawain at interaktibong talakayan sa epektibong partisipasyon at pagkatuto • Pagdaragdag ng interaktibong pamamaraan para sa epektibong pagkatuto • Paggamit ng interaktibong pamamaraan tulad ng case study, pangkatang aktibidad at multimedia presentasyon para aktibong partisipasyon	Paggamit ng Interaktibong Paraan ng Pagtuturo		Kearsley at Shneiderman's (1998) <i>Engagement Theory</i>
Mungkahi batay sa estilo ng pagtuturo ng guro upang matugunan ang iba't ibang pangangailanga n ng mga mag- aaral	• Paggamit ng iba't ibang estilo ng pagtuturo na angkop at kawili- wili para interaktibong pagkatuto • Paggawa o paggamit ng iba't ibang estratehiya sa pagtuturo tulad ng pagsama ng kawili- wiling aktibidad • Paggamit ng kolaboratibong estilo ng pagtuturo para sa mas mataas na interes at kawilihan sa pagkatuto	Paggalugad ng Iba't ibang Paraan ng Pagtuturo	Paggamit ng Iba't ibang Pamamaraan sa Pagtuturo	
	• Pagbibigay ng konsiderasyon sa paraan ng pagkatuto ng mag- aaral	Pagbibigay Konsiderasyon sa Iba't ibang Kakayahan ng mga Mag-aaral		Kearsley at Shneiderman's (1998) <i>Engagement Theory</i>

Mahahalagang salik na dapat isaalang-alang ng mga guro hinggil sa kanilang estilo ng pagtuturo	• Pagsaalang-alang sa kakayahan ng mag-aaral • Pag-alam sa kagustuhan at paraan ng pagkatuto ng mag-aaral		Pagsaalang-alang sa Interes at Estilo ng Pagkatuto ng Mag-aaral	
	• Pagresulba sa iba't ibang estilo ng pagkatuto ng mga mag-aaral • Pag-aalam sa iba't ibang estilo ng pagkatuto • Pag-aralan ang estilo ng pagkatuto ng mga mag-aaral	Pag-unawa sa Iba't ibang Estilo ng Pagkatuto ng mga Mag-aaral		

Ipinakita ng pag-aaral na ang teknolohiya ay may mahalagang papel sa integrasyon ng makabagong estilo at teknolohiya sa pagtuturo ng mga mag-aaral ng BSED medyor sa Filipino sa kanilang paglalakbay sa pagkatuto. Ang paggamit ng mga digital na kagamitan, online na mapagkukunan, at mga interaktibong plataporma ay nagbigay-daan upang maging mas kawili-wili at mas madaling ma-access ang mga aralin. Ito ay naaayon sa Connectivism Learning Theory nina Downes at Siemens (2014), na binibigyang-diin ang kahalagahan ng mga digital na network sa modernong edukasyon, na sumasalamin sa mga natuklasan ng pag-aaral na ito. Ang mga mag-aaral na nakikilahok sa mga online na kasangkapan sa pagkatuto, tulad ng mga website sa edukasyon, mga forum sa talakayan, at mga collaborative na platform, ay nag-ulat ng mas mataas na antas ng interes at motibasyon.

Kaugnay sa pag-aaral nina Lauermann at Berger (2021), ang teknolohiya-sinusupportahang pagkatuto ay positibong nakakaimpluwensya sa motibasyon at interes ng mag-aaral sa pamamagitan ng paggawa ng nilalaman ng edukasyon na mas interactive at may kaugnayan. Ang mga natuklasan ng pag-aaral na ito ay naaayon sa pananaw na ito, dahil ang mga mag-aaral na gumagamit ng mga pamamaraan ng pagkatuto na pinapatakbo ng teknolohiya ay nagpakita ng mas malaking sigasig sa kanilang mga aktibidad sa akademiko.

Ipinakita ng pag-aaral na ang paggamit ng iba't ibang pamamaraan ng pagtuturo ay mahalaga sa pagpapaunlad ng epektibong pagkatuto at aktibong partisipasyon ng mga mag-aaral na BSED medyor sa Filipino. Ang mga guro na nagpatupad ng mga nakakaengganyong estilo sa pagtuturo, nagbigay ng malinaw na patnubay, at lumikha ng isang interaktibong kapaligiran sa pagkatuto ay humihikayat sa mga mag-aaral na gampanan ang aktibong papel sa kanilang edukasyon. Kasabay ng Engagement Theory nina Kearsley at Shneiderman (1998), ang pagkatuto ay pinakamabisang kapag ang mga mag-aaral ay aktibong nakikipag-ugnayan sa makabuluhang mga gawain na pinadali ng mga guro. Sinuportahan ng mga natuklasan ng pag-aaral na ito ang konsepto na ito, dahil ang mga mag-aaral ay tumugon nang mas positibo kapag ang mga guro ay nagsama ng mga collaborative na aktibidad, talakayan, at mga ehersisyo sa paglutas ng problema sa kanilang mga aralin.

Ipinakita ng pag-aaral na ang pagsasaalang-alang sa mga interes at estilo ng pagkatuto ng mga mag-aaral ay may mahalagang papel sa kanilang akademikong pakikilahok at pag-unawa. Sinusuportahan ito ng Engagement Theory nina Kearsley at Shneiderman (1998), ang mga mag-aaral ay natututo nang pinakamahasag kapag ang mga pamamaraan ng pagtuturo ay naaayon sa kanilang mga indibidwal na kakayahan at interes. Sinuportahan ng pag-aaral na ito ang ideya na kapag inangkop ng mga guro ang kanilang mga aralin upang tumugma sa mga lakas at hamon ng mga mag-aaral, ang mga antas ng pakikipag-ugnayan ay tumaas.

3.5 Pagsama-sama ng Mahahalagang Datos na Natuklasan sa Kwantitatibo at Kwalitatibo

Ang kasalukuyang pag-aaral sa estilo ng pagtututro sa antas ng pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral ng BSED Filipino ay nagsasagawa ng isang halo-halong pamamaraang dulog (*mixed method*) na gumagamit ng *convergent parallel approach*.

Ang pang-anim na tanong sa pananaliksik ng pag-aaral ay nagsasangkot ng pagpapatunay ng mga natuklasan mula sa kwantitatibo at kwalitatibong yugto.

Ang talahanayan 5 ay nagpapakita ng mahahalagang natuklasan sa pinagsamang kwantitatibo at kwalitatibo na resulta ay naglalahad ng focal point sa unang hanay na naglalaman ng aspeto o focal point ng pananaliksik na sinusundan ng kwantitatibo at kwalitatibong natuklasan, sa ikalawa at ikatlong kolum Ang natuklasan mula sa kwantitatibong yugto ay karaniwang ang mga indikatoryor na may pinakamataas na mean habang ang kwalitatibong natuklasan naman ay nagpapakita ng natukoy na tugon ay nagpapakita ng kumpirmasyon sa kwantitatibong at kwalitatibong natuklasan sa mahalagang natuklasan sa pinagsamang datos.

Talahanayan 5. Pagsama-sama ng Mahahalagang Datos na Natuklasan sa Kwantitatibo at Kwalitatibo

Aspeto o focal point	Kwantitabong natuklasan	Kwalitatibong natuklasan	Likas na integrasyon ng datos	Axiological na implikasyon
Estilo ng Pagtuturo	Talahanayan 1 sa estilo ng pagtuturo na laissez-faire na estilo ng pagtuturo Aytem 3- <i>ginagawa ko ang gawain sa klase ayon sa aking sariling kakayahan</i> na may mean score na 4.39 at may deskriptibong katumbas na napakataas.	Talahanayan 3 sa karanasan ng mag-aaral sa estilo ng pagtuturo tungo sa antas ng pakikipag-ugnayan na binibigyang-diin ng pangunahing tema na <i>pagtuturo sa pamamagitan ng iba't ibang pamamaraan</i> na may kategorya na paggamit ng estilong nakasentro sa mag-aaral at may pangunahing ideya na nagbibigay ang learner centered ng pagkakaton na makapagbahagi ng mga pananaw at matuto mula sa iba	<i>Merging-Coverging</i>	Nagsasaad na ang pagpapahalaga sa kalayaan ng mag-aaral na matuto mula sa sariling paraan ay nagpapakita ng estilong nakasentro sa mag-aaral ito ay sinang-ayonan ng kwantitatong datos bilang nakakuha ito ng napakataas na mean score at kwalitatibong datos
	Talahanayan 1 sa estilo ng pagtuturo na laissez-faire na estilo ng pagtuturo Aytem 1- <i>binibigyan ako ng kalayaan ng aking guro na magtanong</i> na may mean score na 4.45 at may deskriptibong katumbas na napakataas.	Talahanayan 3 sa karanasan ng mag-aaral sa estilo ng pagtuturo tungo sa antas ng pakikipag-ugnayan na binibigyang-diin ng pangunahing tema na <i>pagtuturo sa pamamagitan ng iba't ibang pamamaraan</i> may kategorya na Interaktibong estilo sa klase at pangunahing ideya na nagbibigay ng interes na makinig at tumulong sa talakayan kapag interaktibo ang estilo	<i>Merging-Converging</i>	Nagsasaad na ang pagbibigay ng kalayaan sa mag-aaral na magtanong ay nagbibigay ng interaktibong klase ito ay sinang-ayonan ng kwantitatong datos bilang nakakuha ito ng napakataas na mean score at pinatunayan ng kwalitatibong datos
	Talahanayan 1 sa estilo ng pagtuturo na demokratikong estilo ng pagtuturo Aytem 5- <i>na binibigyan ako ng pagkakataon ng aking guro na solusyonan ang mga problema sa gawain</i> na may mean score na 4.16 at may deskriptibong katumbas na mataas.	Talahanayan 3 sa karanasan ng mag-aaral sa estilo ng pagtuturo tungo sa antas ng pakikipag-ugnayan na binibigyang-diin ng pangunahing tema na <i>pagtuturo sa pamamagitan ng iba't ibang pamamaraan</i> may kategorya na paggamit ng estilong nakasentro sa mag-aaral at pangunahing ideya na nakakapag-ingganyo sa mag-aaral na makipag-halubilo kapag learner centered ang estilo ng guro	<i>Merging-Converging</i>	Nagsasaad na ang pagbibigay ng pagkakataon ng guro sa mag-aaral na solusyonan ang problema sa gawain ay nagpapakita ng estilong nakasentro sa mag-aaral ito ay sinang-ayonan ng kwantitatong datos bilang nakakuha ito ng mataas na mean score at pinatunayan ng kwalitatibong datos

Antas ng Pakikipag-ugnayan	Talahanayan 2 sa antas ng pakikipag-ugnayan na kognitibong pakikipag-ugnayan Aytem 4- gumagawa ako ng sarili kong halimbawa upang makatulong sa kinabibilisan kong maunawaan ang mahahalagang konsepto na pinag-aaralan ko na may mean score na 4.33 at may deskriptibong katumbas na napakataas	Talahanayan 3 sa karanasan ng mag-aaral sa estilo ng pagtuturo tungo sa antas ng pakikipag-ugnayan na binibigyang-diin ng tema na <i>paggamit ng iba't ibang estratehiya</i> may kategorya na paghahanap ng ibang karagdagang mapagkukunan na at pangunahing ideya na pagiging proactive at pagbabasa ng karagdagang materyales	<i>Merging-Converging</i>	Nagsasaad na ang paggawa ng sariling paraan para sa pag-unawa ay nagpapakita ng isang estratehiya sa pagkatuto na sinang-ayonan ng kwantitatibong datos bilang nakakuha ito ng napakataas na <i>mean score</i> at pinatunayan ng kwalitatibong datos
	Talahanayan 2 sa antas ng pakikipag-ugnayan na <i>agentic engagement</i> Aytem 4- <i>tinatanong ko ang aking guro sa oras ng klase upang makatulong na matuto ako nang mabuti</i> na may <i>mean score</i> na 3.99 at may deskriptibong katumbas na mataas.	Talahanayan 3 sa karanasan ng mag-aaral sa estilo ng pagtuturo tungo sa antas ng pakikipag-ugnayan na binibigyang-diin ng pangunahing tema na <i>paggamit ng iba't ibang estratehiya</i> may kategorya na pagtatanong at pakikilahok sa talakayan at pangunahing ideya na pagiging aktibo sa talakayan pagtatanong sa guro at pagsali sa pangkatang gawain para sa pagkatuto	<i>Merging-Converging</i>	Nagsasaad na ang pagiging aktibo at pagtatanong sa talakayan ay estratehiyang nagbibigay pagkakaton na matuto ito ay sinang-ayonan ng kwantitatong datos bilang nakakuha ito ng mataas na <i>mean score</i> at pinatunayan ng kwalitatibong datos
	Talahanayan 2 sa antas ng pakikipag-ugnayan na <i>behavioral engagement</i> Aytem 3- <i>pinagsisikapan kong aral nang mabuti sa klase na ito</i> na may <i>mean score</i> na 4.44 at may deskriptibong katumbas na napakataas.	Talahanayan 3 sa karanasan ng mag-aaral sa estilo ng pagtuturo tungo sa antas ng pakikipag-ugnayan na binibigyang-diin ng pangunahing tema na <i>paggamit ng iba't ibang estratehiya</i> may kategorya na pagganyak sa sarili at pangunahing ideya na paghikayat sa sarili at paghahanap ng paraan upang makaugnay sa aralin upang manatiling aktibo sa klase	<i>Merging-Converging</i>	Nagsasaad na ang pagsisikap nang mabuti sa klase ay nagpapahiwatig ng estratehiyang pagganyak sa sarili upang matuto ito ay sinang-ayonan ng kwantitatong datos bilang nakakuha ito ng napakataas na <i>mean score</i> at pinatunayan ng kwalitatibong datos
	Talahanayan 2 sa antas ng pakikipag-ugnayan na <i>agentic engagement</i> Aytem 5- <i>nakikilahok ako sa mga talakayan sa klase na ito</i> na may <i>mean score</i> na 4.34 at may deskriptibong katumbas na napakataas.	Talahanayan 3 sa karanasan ng mag-aaral sa estilo ng pagtuturo tungo sa antas ng pakikipag-ugnayan na binibigyang-diin ng pangunahing tema na <i>paggamit ng iba't ibang estratehiya</i> may kategorya na pagtatanong at pakikilahok sa talakayan at	<i>Merging-Converging</i>	Nagsasaad na ang pakikilahok sa talakayan ay estratehiyang nagbibigay pagkakaton na matuto ito ay sinang-ayonan ng kwantitatong datos bilang nakakuha ito

	katumbas na napakataas.	pangunahing ideya na pagsali sa talakayan at pagtatanong upang matuto		ng napakamataas na <i>mean score</i> at pinatunayan ng kwalitatibong datos
--	-------------------------	---	--	--

Ang pagsasama ng kwantitatibo at kwalitatibong mga natuklasan ay nagbigyang-diin sa kahalagahan ng mga interaktibong estilo ng pagtuturo, lalo na ang demokratikong pagtuturo, sa pagpapalago ng pakikipag-ugnayan ng mag-aaral. Ang kakayahan ng mga guro na ayusin ang mga aktibidad batay sa mga pangangailangan at kagustuhan ng mga mag-aaral ay naghihiikayat ng aktibong pakikilahok at nagpapataas ng interes sa pagkatuto. Ang parehong hanay ng datos ay nagpakita na kapag binigyan ang mga mag-aaral ng mga pagkakataon upang malutas ang mga problema na may kaugnayan sa trabaho, ang kanilang pakikipag-ugnayan ay tumaas, na nag-highlight ng halaga ng isang nakasentro sa mag-aaral na estilo.

Ang mga resulta ay naaayon sa sinabi nina Khan et al. (2022), na ang mga demokratikong estilo ng pagtuturo ay positibong nakakaimpluwensya sa motibasyon at kasanayan sa paglutas ng problema ng mga mag-aaral. Ang mga natuklasan ng pag-aaral ay naaayon sa pananaw na ito, dahil ang mga mag-aaral ay nagpakita ng mas mataas na antas ng pakikipag-ugnayan kapag pinapayagan silang aktibong makilahok sa mga aktibidad sa silid-aralan. Ang mga guro na naghihiikayat ng pakikilahok ng mag-aaral sa paggawa ng desisyon ay nagtataguyod ng isang pakiramdam ng pagmamay-ari sa kanilang pagkatuto, na nag-aambag sa patuloy na interes at pakikipag-ugnayan.

Ang papel ng nakasentro sa mag-aaral na pagtuturo ay higit pang binigyang-diin sa pamamagitan ng mga natuklasan na nagpapakita kung paano ang pagtatalaga ng mga gawain batay sa mga kakayahan at pangangailangan ng mga mag-aaral ay nag-aambag sa kanilang aktibong pakikipag-ugnayan. Kasabay ng sinabi nina Wester et al. (2021), ang mga personalisadong estratehiya sa pagkatuto ay tumatanggap ng iba't ibang kakayahan ng mga mag-aaral, na nagtataguyod ng mas mahusay na pag-unawa at pakikipag-ugnayan. Ipinakita ng mga resulta ng pag-aaral na kapag ang mga mag-aaral ay nakaramdam na ang kanilang mga lakas at kahinaan ay kinikilala, mas malamang silang makilahok at magtagumpay sa klase. Ang pagkilala sa iba't ibang pangangailangan sa pagkatuto ay tumulong din sa paglikha ng isang inklusibong kapaligiran sa silid-aralan kung saan ang bawat mag-aaral ay may pagkakataon na magtagumpay. Ang mga resulta ay naaayon sa sinabi ni Chiu (2022), na ang pagpapahintulot sa mga mag-aaral na pag-aralan ang mga paksa pagkatapos ng mga talakayan habang isinasaalang-alang ang kanilang mga kagustuhan ay nagtataguyod ng self-directed learning at mas malalim na pakikipag-ugnayan.

Ang mga natuklasan ay nagpakita rin na ang Laissez-Faire na estilo ng pagtuturo, kung saan binibigyan ng mga guro ang mga mag-aaral ng kalayaan sa kanilang proseso ng pagkatuto, ay nagtataguyod ng aktibong pakikilahok. Ipinakita rin ito sa pag-aaral nina Olivier et al. (2021), na ang mga mag-aaral na binigyan ng awtonomiya sa kanilang pag-aaral ay bumuo ng mas malaking kalayaan at responsibilidad para sa kanilang pagkatuto. Kinumpirma ng mga resulta ng pag-aaral ito, na nagpapakita na ang mga mag-aaral na may kalayaan na magtanong at ipahayag ang kanilang mga saloobin ay mas nakikipag-ugnayan sa mga talakayan sa klase.

Sa kabaligtaran, ang parehong kwalitatibo at Kwantitatibo na mga natuklasan ay nagpakita na ang isang awtoritaryan na estilo ng pagtuturo, kung saan ang mga guro ay nagdidikta ng mga aralin batay sa kanilang mga kagustuhan, ay negatibong nakakaapekto sa pakikipag-ugnayan ng mag-aaral. Kaugnay sa pag-aaral nina Tualaulelei et al. (2022), ang mga labis na mahigpit na pamamaraan ng pagtuturo ay naglilimita sa kakayahan ng mga mag-aaral na bumuo ng mga kasanayan sa kritikal na pag-iisip at binabawasan ang kanilang sigasig sa pagkatuto. Kinumpirma ng pag-aaral ito, dahil ang mga mag-aaral ay nag-ulat na nakakaramdam ng hindi nakikipag-ugnayan kapag wala silang boses sa kanilang proseso ng pagkatuto.

Natuklasan din na ang cognitive engagement ay isang mahalagang salik sa pagpapanatili ng interes ng mag-aaral, gaya ng ipinakita sa parehong hanay ng data. Ayon kay Ranalli (2021), ang paglikha ng sariling mga halimbawa at ang paglalapat ng kaalaman sa mga tunay na sitwasyon sa buhay ay nagpapahusay sa pag-unawa at pagpapanatili ng mga mag-aaral. Ang mga resulta ng pag-aaral ay naaayon dito, na nagpapakita na ang mga mag-aaral na lumikha ng kanilang sariling mga halimbawa upang palakasin ang kanilang pagkatuto ay nagpakita ng mas malalim na cognitive engagement. Pinahihintulutan ng pamamaraan na ito na maiugnay nila ang bagong impormasyon sa kanilang mga karanasan, na ginagawang mas may kaugnayan at epektibo ang pagkatuto. Ang mga natuklasan ay naaayon sa sinabi ni Fredricks (2022) na ang pakikilahok sa mga talakayan ay isang pangunahing salik sa pagpapalago ng pakikipag-ugnayan ng mag-aaral. Kinumpirma ng mga natuklasan ng pag-aaral na ang mga mag-aaral na aktibong nag-aambag sa mga talakayan sa klase ay mas higit na nakatuon sa kanilang

pag-aaral. Ang parehong kwantitatibo at kwalitatibong data ay nagbigay-diin na ang mga guro na humihikayat ng bukas na diyalogo ay lumilikha ng isang interaktibo at nakaka-engganyong kapaligiran sa silid-aralan.

IV. KONKLUSYON

Ang konklusyon ay sumunod sa mga descriptive equivalent at naratibong pananaw ng mga natuklasan na nakatuon sa mga tanong sa pananaliksik. Sinunod nito ang pagkakasunud-sunod ng presentasyon batay sa mga layunin mula sa Kabanata 1

Para sa mga tanong sa pananaliksik na 1, natapos ng pag-aaral na ang estilo ng pagtuturo na ginamit ng mga guro ay karaniwang itinuturing na katamtamang epektibo. Batay sa mga natuklasan, ang mean score para sa estilo ng pagtuturo ay nagmungkahi na habang ang mga guro ay gumagamit ng halo-halong mga estratehiya, ang ilang mga pamamaraan ay mas epektibo kaysa sa iba sa pag-engganyo ng mga mag-aaral. Ang demokratiko at nakasentro sa mag-aaral na mga estilo ng pagtuturo ay nakita na nagpapalago ng mas mabuting karanasan sa pagkatuto, habang ang mas mahigpit o awtorisadong pamamaraan ay negatibong nakaapekto sa pakikipag-ugnayan ng mag-aaral. Ipinakita ng mga resulta na ang isang nababagay at inklusibong estilo ng pagtuturo ay may mahalagang papel sa pagpapanatili ng interes at pakikilahok ng mga mag-aaral sa mga akademikong aktibidad.

Para sa ikalawang tanong (2) tanong sa pananaliksik, patungkol sa antas ng pakikipag-ugnayan ng mag-aaral, ipinakita ng mga natuklasan na ang mga mag-aaral ay nagpapakita ng mataas na antas ng interaksyon sa kanilang mga karanasan sa pagkatuto. Ang behavioral, cognitive, agentic, at emotional engagement ay lahat na-obsorbahan sa iba't ibang antas, kung saan ang behavioral at cognitive engagement ang pinaka-nangunguna. Aktibong nakilahok ang mga mag-aaral sa mga talakayan, lumikha ng kanilang sariling mga halimbawa sa pagkatuto, at naghahanap ng mga paraan upang gawing mas makabuluhan ang mga aktibidad sa klase. Gayunpaman, may mga hamon din, tulad ng kakulangan ng pakikilahok sa mga talakayan sa klase at pag-aatubili na humingi ng tulong, na naitala, na nagmungkahi ng mga lugar para sa pagpapabuti sa mga estratehiya sa pagtuturo.

Para sa ikatlong (3) tanong sa pananaliksik, isang makabuluhang ugnayan sa pagitan ng estilo ng pagtuturo at pakikipag-ugnayan ng mag-aaral ang naitatag sa pamamagitan ng quantitative analysis ng pag-aaral. Ipinakita ng mga resulta ng korelasyon na habang ang ugnayan ay mahina, ito ay nananatiling statistically nakaapekto sa significant, na nangangahulugang ang mga pagbabago sa estilo ng pagtuturo ay kung gaano kasangkot ang mga mag-aaral sa kanilang pagkatuto. Ang mga demokratikong pamamaraan ng pagtuturo, na humihikayat sa pakikilahok at awtonomiya ng mag-aaral, ay nauugnay sa mas mataas na antas ng pakikipag-ugnayan, habang ang mas mahigpit at nakasentro sa guro na mga estilo ay nagkaroon ng kabaligtaran na epekto. Ang natuklasang ito ay nagpapatibay sa kahalagahan ng nababagay at nakatuon sa mag-aaral na instruction.

Para sa mga tanong sa pananaliksik na ika-apat (4), ang mga karanasan ng mga mag-aaral ng BSED medyor sa Filipino sa estilo ng pagtuturo tungo sa kanilang antas ng pakikipag-ugnayan ay naglalarawan pa kung paano naiimpluwensyahan ng mga estilo ng pagtuturo ang kanilang pakikipag-ugnayan. Ang mga mag-aaral ay tumugon nang positibo sa mga guro na nag-aayos ng mga aktibidad batay sa kanilang mga pangangailangan, nagtatalaga ng mga gawain ayon sa kanilang mga kakayahan, at hinihikayat ang aktibong pakikilahok sa mga talakayan. Ang mga salaysay ay nag-highlight na ang mga mag-aaral ay nakaramdam ng mas motivated at nakikipag-ugnayan kapag binigyan sila ng mga guro ng mga pagkakataon na mag-ambag sa proseso ng pagkatuto. Sa kabaligtaran, kapag ang mga estilo ng pagtuturo ay kulang sa kakayahang umangkop o limitado ang pakikilahok ng mag-aaral, bumaba ang mga antas ng pakikipag-ugnayan.

Para sa ikalimang (5) tanong sa pananaliksik, ang mga pananaw ng mga mag-aaral sa mga estilo ng pagtuturo ay nakahanay sa kanilang mga karanasan, na binibigyang-diin na ang balanse sa pagitan ng istruktura at awtonomiya ay mahalaga para sa pagpapanatili ng pakikipag-ugnayan. Kinilala nila ang halaga ng mga interaktibong kapaligiran sa pagkatuto kung saan isinasalang-alang ang kanilang mga opinyon at tinatanggap ang kanilang mga estilo ng pagkatuto. Ipinahayag din nila na ang emosyonal na pakikipag-ugnayan ay pinahusay kapag gumamit ang mga guro ng teknolohiya at mga makabagong estratehiya upang gawing mas dynamic ang mga aralin. Ang mga natuklasang kwalitatibo ay sumusuporta sa mga resulta ng dami, na nagpapatunay na ang estilo ng pagtuturo ay makabuluhang nag-hubog sa pakikipag-ugnayan ng mag-aaral.

Para sa ika-anim (6) tanong sa pananaliksik, kinumpirma ng mga natuklasan ng pag-aaral ang teoretikal na pundasyon kung saan ito nakasalalay. Ang Engagement Theory ni Kearsley at Shneiderman (1998) ay binibigyang-diin na ang aktibong pakikipag-ugnayan, makabuluhang mga aktibidad sa pagkatuto, at pakikipagtulungan ay nagpapahusay sa pakikipag-ugnayan ng mag-aaral, na sinusuportahan ng parehong mga resulta ng kwantitatibo at kwalitatibo. Ang pagkakahanay ng mga natuklasan sa teorya ay nagpatunay sa mga konklusyon ng pag-aaral at pinatibay ang pangangailangan para sa demokratiko, nakasentro sa mag-aaral na mga estilo sa pagtuturo upang mapakinabangan ang pakikipag-ugnayan ng mag-aaral.

V. Rekomendasyon

Ang mga rekomendasyong ito ay naglalayong gabayan ang mga guro sa pagpapahusay ng estilo ng pagtuturo sa pakikipag-ugnayan ng mag-aaral. Ang mga ito ay inilaan upang suportahan ang pinahusay na pakikipag-ugnayan ng mag-aaral sa iba't ibang sektor sa komunidad.

Ang mga natuklasan ng pag-aaral ay nagmumungkahi na maaaring isaalang-alang ng Komisyon sa mas mataas na edukasyon (CHED) na muling suriin ang mga umiiral na patakaran sa mga pamamaraan ng pagtuturo upang higit pang itaguyod ang pakikipag-ugnayan ng mag-aaral. Dahil ang mga resulta ay nagpapakita na ang demokratiko at nakasentro sa mag-aaral na mga estilo ng pagtuturo ay positibong nakakaimpluwensya sa mga antas ng pakikipag-ugnayan, maaaring galugarin ng CHED ang mga paraan upang hikayatin ang mga programa sa pag-unlad ng guro na nagbibigay-diin sa mga interaktibo at flexible na estilo sa pagtuturo. Ang pagsasama ng teknolohiya sa mga diskarte sa pagtuturo ay maaaring maging kapaki-pakinabang, dahil ang emosyonal na pakikipag-ugnayan ay natagpuan na pinahusay sa pamamagitan ng paggamit ng mga makabagong tool sa pagkatuto.

Para sa KCAST, ang mga pananaw mula sa pag-aaral ay nagha-highlight ng potensyal na halaga ng pagpapalaganap ng isang kapaligiran sa akademiko na sumusuporta sa parehong pakikipag-ugnayan ng guro at mag-aaral. Ang mga sesyon ng pagsasanay ng guro na nakatuon sa pagkatuto batay sa aktibidad, naiiba na pagtuturo, at ang pagsasama ng teknolohiya ay maaaring magpayaman sa karanasan sa pagkatuto ng mga mag-aaral ng BSED major sa Filipino. Ang suporta ng institusyon para sa mga mekanismo ng feedback ng mag-aaral ay maaari ring makatulong sa pagpino ng mga pamamaraan ng pagtuturo, tinitiyak na ang mga estilo ng pagtuturo ay nakahanay sa magkakaibang pangangailangan at kagustuhan ng mga mag-aaral.

Ang mga mag-aaral ng BSED medyor sa Filipino ay maaaring makinabang mula sa pagiging mas proaktibo sa pagpapahayag ng kanilang mga kagustuhan sa pagkatuto at mga pangangailangan sa pakikipag-ugnayan sa kanilang mga instruktur. Dahil nakilala ng pag-aaral ang isang koneksyon sa pagitan ng mga estilo ng pagtuturo at pakikipag-ugnayan, maaaring galugarin ng mga mag-aaral ang mga pakikipagtulungang paraan upang mapahusay ang kanilang mga karanasan sa pagkatuto, tulad ng pakikilahok sa mga talakayan sa silid-aralan, pagmumungkahi ng mga aktibidad sa pagtuturo, at paggamit ng iba't ibang mga estratehiya sa pakikipag-ugnayan. Ang pagkilala sa kanilang papel sa proseso ng pagkatuto ay maaaring makatulong na palakasin ang kanilang pangkalahatang karanasan sa akademiko at mag-udyok ng mas malaking pakikipag-ugnayan sa klase.

Maaaring makita ng mga mananaliksik sa hinaharap na mahalaga na palawakin ang pag-aaral na ito sa pamamagitan ng paggalugad ng mga karagdagang baryabol na maaaring makaimpluwensya sa pakikipag-ugnayan ng mag-aaral, tulad ng mga kadahilanan sa kultura, mga patakaran ng institusyon, o mga pananaw ng guro sa mga estilo ng pagtuturo. Ang pagsasagawa ng mga pag-aaral sa paglipas ng panahon ay maaaring magbigay ng mas malalim na pananaw kung paano nagbabago ang mga estilo ng pagtuturo at pakikipag-ugnayan sa paglipas ng panahon. Ang paggalugad ng mga alternatibong pamamaraan ng pananaliksik, tulad ng mga disenyo ng eksperimento o interbensyon, ay maaaring mag-alok ng mas komprehensibong pag-unawa sa ugnayan sa pagitan ng mga estilo ng pagtuturo at pakikipag-ugnayan ng mag-aaral sa mga setting ng mas mataas na edukasyon.

Talasanggunian

- [1] Lauermann, F., & Berger, J. L. (2021). Linking teacher self-efficacy and responsibility with teachers' self-reported and student-reported motivating styles and student engagement. *Learning and Instruction*, 76, 101441.
- [2] Salas-Pilco, S. Z., Yang, Y., & Zhang, Z. (2022). Student engagement in online learning in Latin American higher education during the COVID-19 pandemic: A systematic review. *British Journal of Educational Technology*, 53(3), 593-619.
- [3] Quinto, E. J. M., Castillo, J. C. D., & Lucero, R. D. (2021). Influence of student engagement on L2 writing of Filipino ESL students: The moderating role of academic mindsets. *Korean Journal of English Language and Linguistic*, 21, 856-869.
- [4] Creswell, J.W. (2003). Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- [5] Reeve, J. (2013). How students create motivationally supportive learning environments for themselves: The concept of agentic engagement. *Journal of educational psychology*, 105(3), 579.
- [6] Lauermann, F., & Berger, J. L. (2021). Linking teacher self-efficacy and responsibility with teachers' self-reported and student-reported motivating styles and student engagement. *Learning and Instruction*, 76, 101441.

- [7] Baloran, E. T., Hernan, J. T., & Taoy, J. S. (2021). Course satisfaction and student engagement in online learning amid COVID-19 pandemic: A structural equation model. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 22(4), 1-12.
- [8] Chiu, T. K. (2023). Student engagement in K-12 online learning amid COVID-19: A qualitative approach from a self-determination theory perspective. *Interactive learning environments*, 31(6), 3326-3339.
- [9] Olivier, E., Galand, B., Morin, A. J., & Hospel, V. (2021). Need-supportive teaching and student engagement in the classroom: Comparing the additive, synergistic, and global contributions. *Learning and Instruction*, 71, 101389.
- [10] Tualaulelei, E., Burke, K., Fanshawe, M., & Cameron, C. (2022). Mapping pedagogical touchpoints: Exploring online student engagement and course design. *Active Learning in Higher Education*, 23(3), 189-203.
- [11] Ranalli, J. (2021). L2 student engagement with automated feedback on writing: Potential for learning and issues of trust. *Journal of Second Language Writing*, 52, 100816.
- [12] Fredricks, J. A. (2022). The measurement of student engagement: Methodological advances and comparison of new self-report instruments. In *Handbook of research on student engagement* (pp. 597-616). Cham: Springer International Publishing.
- [13] Reguera, E. A. M., & Lopez, M. (2021). Using a digital whiteboard for student engagement in distance education. *Computers & electrical engineering*, 93, 107268.
- [14] Zhong, Y., Busser, J., Shapoval, V., & Murphy, K. (2021). Hospitality and tourism student engagement and hope during the COVID-19 pandemic. *Journal of hospitality & tourism education*, 33(3), 194-206.
- [15] Thornberg, R., Forsberg, C., Hammar Chiriac, E., & Bjereld, Y. (2022). Teacher–student relationship quality and student engagement: A sequential explanatory mixed-methods study. *Research papers in education*, 37(6), 840-859.